

Staré myšlienky

Emília Skokanová

14 rokov

emilia.skokanova@gmail.com

Postavy:

HLAVNÉ:

Nela- hlavná postava. Pre zlé vzťahy so spolužiakmi odchádza na novú školu, ale ešte predtým sa im snaží porozumieť. Alebo si aspoň ujasníť, čo jej vadí. Skúša písať vlastné príbehy a často sa inšpiruje tým čo vidí v triede.

Maja- jedna z Neliných kamarátok. V triede ju všetci majú radi, chodí na rôzne súťaže a je strašná perfekcionistka. Väčšinu času Nelu nechápe a nevie ju podporiť, ale trávia spolu väčšinu času, keďže sa poznajú od detstva.

Ingrid- druhá Nelina kamarátka. S Nelou si rozumejú najmä pre spoločné záujmy- ona pre zmenu rada kreslí. V triede sa s ňou kamaráti vlastne iba Nela. Ingrid kreslí ľudí podľa toho ako ľudí práve vidí, takže sú na ňu často nahnevaní, ale ju to nezaujíma.

vedľajšie: Klaudia- v škole ju majú radi všetci, vlastne okrem Nely a Ingrid. V triede patrí do skupinky, ktorá večne niekoho ohovára a ich terčom je hlavne Ingrid a jej kresby.

Eva- patrí do Klaudiinej skupinky, ale je z tých, ktorí sa snažia byť vždy milí k ostatným (aj k Nele) a tak ju má väčšina ľudí rada.

Táňa: Je zo skupinky dievčat, s ktorými sa v poslednej dobe baví Maja. Nele bola sympatická, pretože tiež občas píše, teda hlavne básničky.

Triedna učiteľka

Učiteľka telesnej

1. *scéna- Nela, Maja a Ingrid sú v triede a práve dostávajú známky z testu.*

Maja: (*smerom k Nele*) Ukáž, čo si dostala? (vytrhne jej z ruky test)

Nela: (*podráždene*) Mám dvojku, keď ťa to tak veľmi zaujíma a vráť mi ten papier. Ešte som to ani poriadne nevidela.

Maja: (*zamyslene*) Ale oproti tomu minulému si sa zlepšila asi o dva body.

Nela: (*otrávene*) Lenže predtým som mala trojku.

Maja: A odchádzaš nám na gymnázium? Výborne.

Ingrid: Nechaj tak! (*otočí sa k Nele*) Nenechaj si skaziť radosť.

Nela: (*falošný úsmev*) Ešte som ju ani nestihla mať.

(Ingrid sa zamračí na Maju)

Maja: Čo?! Až tak skvele na tom zase nie je.

(Zazvoní na prestávku. Maja sa niekam stratí a Nela s Ingrid vychádzajú spolu na chodbu.)

Nela: Dobre, dobre už ma prestaň ľutovať.

Ingrid: Len sa ti snažím poradiť. Načo sa bavíš s človekom, ktorý ti pokazí radosť zo všetkého čo spravíš?

Nela: Nebudem si posledné mesiace na tejto škole kažiť tým, že sa s niekým koho poznám od začiatku školy, rozhádam a vlastne ani neviem prečo.

Ingrid: Ale ja viem. Viem, že zabíjaš čas. Skús si spomenúť, kedy ti naposledy povedala niečo motivačné.

2.scéna: *Spomienka stará asi rok. Maja sa v triede pripravuje na recitačnú súťaž. Nela sedí na stoličke v rohu triedy. Ingrid Maju vôbec nevníma a niečo si čmára do skicára.*

Maja: Tak, aké to bolo?

Triedna učiteľka: Podľa mňa si vôbec nerozumela hlavnej postave. Odkiaľ máš ten text?

Maja: Napísala ho Nela špeciálne pre mňa na túto súťaž. Je talent, však?

Klaudia: To všetko vysvetľuje. Necháp ma zle, páčilo sa mi ako si to hovorila, ale Neline príbehy sú strašne depresívne a ako z nejakej jej vlastnej reality. Vždy, keď nejaký číta pred triedou, cítim sa potom hrozne.

(Celá trieda prikyvuje ako vždy, keď Klaudia niečo hovorí. Nela nenápadne prevráti očami.)

Triedna učiteľka: Nelin príbeh ma skutočne zaujal, možno by sme ho mali poslať do nejakej súťaže...

Maja: *(skočí jej do reči)* A čo moja súťaž?

Triedna učiteľka: Áno, samozrejme. Nájdi si iný text z nejakej knižky, ktorú si čítala, najlepšie takej, kde je veľa priamej reči...však to poznáš.

(Maja sa zatvári urazene a Nela by najradšej bola neviditeľná.)

3. *scéna: Ingrid a Nela stoja na chodbe a Ingrid vyzerá otrávene.*

Ingrid: To nebola motivácia!

Nela: Ale áno! Povedala, že som talent. Či niečo také.

Ingrid: To vedia všetci. Napriek tomu, že tvojim príbehom rozumejú asi tak ako mojím kresbám. Majú taký...zaujímavý dej.

Nela: Bol to jej nápad! Mala som jej podstrčiť fanfiction na môj oblíbený seriál, alebo čo?

Ingrid: Len ti závideli. Všetci, vrátane Maji. Nemáš nejakú krajšiu spomienku?

Nela: Vlastne sa poslednú dobu bavila so mnou len vtedy, keď ma chcela za niečo zbuzerovať. V triede sú aj zaujímavejší ľudia ako ja, vieš? Takí čo si nevšímajú blbosti a sú schopní vychádzať takmer s každým. Občas si prajem, aby som taká bola tiež.

Ingrid: *(povzbudivo)* Tak to skús. Premýšľaj, snaž sa im porozumieť alebo si aspoň ujasniť, čo ti tu vadí. Pretože ako ťa tak poslednú dobu sledujem, až príliš často nevieš čo chceš a polemizuješ tu nad tým, či máš svojich spolužiakov rada alebo nie. Načo také omáčky? Takto, keď odídeš aspoň budeš vedieť, čo chceš a ľudia ťa nebudú stále ľutovať, keď ti to tak veľmi vadí. Je to jednoduché.

Nela: A kde začať? Za posledné dva roky som asi každého zapojila do svojho príbehu ako toho zlého.

Ingrid: *(s úsmevom)* Tak toto je ideálna príležitosť zistiť, či si spravila blbosť.

(Medzičasom dôjdu do triedy a Ingrid sa obzrie za skupinkou dievčat.)

Ingrid: Tam máš Klaudiu a jej partiu. Každý v škole tvrdí, že sú super. Perfektný nápad. A pre tento raz vyber nejakú krajšiu spomienku, prosím ťa.

4. *scéna: Druhá spomienka. Hodina telesnej. Nela sa nejako ocitla v skupine s Klaudiou a jej skupinkou. Je tam aj Eva, jedno z dievčat, ktoré boli k Nele vždy milé, aj vtedy keď ju vôbec nechápali.*

Klaudia: Prečo sa s ňou baviš? (*mykne hlavou smerom k Ingrid, ktorá sedí na lavičke pre necvičiacich.*)

Nela: Pretože ju mám rada. Rozumieme si. Máme veľa spoločného.

Klaudia: Akurát ty sa neobliekaš ako moja babka. Tú šatku majú určite podobnú.

jedna z Klaudiiných kamarátok: Okrem toho má mizerné obočie. Nedá sa na to dívať.

Nela: (*dezorientovane*) Obočie...je dôležité?

Klaudia: Musíš uznať, že vyzerá strašne. Nedá sa na to dívať.

(*Nela pre istotu pokrčí plecami. Nakloní sa k nej Eva.*)

Eva: Páčia sa mi jej vlasy. Vždy som chcela mať kučeravé.

Nela: (*už to nevydrží*) Koho zaujíma vzhľad? Mali by ste sa snažiť ju viac spoznať!

(*Klaudia otvorí ústa s vyčítavým výrazom a v tej chvíli zistia, že k nim kráča učiteľka.*)

Telocvikárka: Uzavrieme takú menšiu dohodu, dievčatá. Vy prestanete klábosiť a ja vás nebudem nútiť behať koliečka do konca hodiny.

5. scéna: Zazvoní na hodinu ale Ingrid zvonenie ignoruje a ďalej sa rozpráva s Nelou.

Ingrid: Si strašná negativistka.

Nela: Snažila som sa ti tým naznačiť, že Klaudii neporozumiem nikdy. Večne rieši vzhľad niekoho iného.

Ingrid: No a? Veď ťa ani raz neskritizovala.

Nela: Lenže teba áno. Záleží mi na mojich kamarátkach. Vzhľadom na to, že Maju obhajovať netreba... to skúšam s tebou. Nedokážem ich počúvať.

Ingrid: Strašne dramatizuješ. Klaudia je primitívna. Za to, že som ju asi v druhom ročníku nakreslila ako podpaľuje môj dom ma nenávidí doteraz. A to už o nej niečo hovorí.

Nela: To je fuk. Nepáči sa mi , keď partia ľudí, ktorí ťa vlastne ani nepoznajú rieši tvoje...bolo to obočie, však?

Ingrid: Fajn a teraz si predstav, že mne je to úplne jedno. Budeš sa preto stále zožierať?

Nela: To nebolo všetko. Vadí mi ohováranie. Kvôli blbostiam. Všetci viac riešia kto mal čo oblečené ako to, že trebárs...niekto šikanuje chalana z vedľajšej triedy (*uvidí Ingridin užasnutý výraz*). To bol príklad.

Ingrid: Žeby si Nela prvýkrát v živote uvedomila, čo jej vadí? (*kričí na celú triedu*) To nie je možné!

(*Spolužiaci sa na ňu na chvíľu pozerú, ale keď zistia, že je to ona ignorujú ju*).

Ingrid: Takže, ak to chápem správne... Nechceš, aby sa tvoji noví spolužiaci ohovárali? No to bude problém. Ľudia to majú tendenciu robiť vlastne stále, chápeš čo mám na mysli?

Nela: Zúžila by som to na to, aby to neboli nezmysly. Hodnotenie podľa vzhľadu ma šťve. Keď sa ti niekto nepáči načo to rozmazávať? Nechám si to pre seba, nie?

Ingrid: Tak by si to robila možno ty. Ale rozumiem ti. Takže Klaudia by ti ako kamarátka nevyhovovala...

Nela: (*urazene*) To ti došlo až teraz?

Ingrid: Nie skôr sa mi ulávilo. Bola to len taká skúška. Pravdupovediac ani ja by som sa s ňou nezhadzovala.

Nela: (*ironicky*) Pekné od teba.

Ingrid: Ved' sa už toľko nemrač. Klaudia sa správa ku každému ako k odpadu, a s každým manipuluje, ak chce. Rozmýšľala som, či by si sa dala namotať aj ty.

Nela: No tak som rada, že ťa výsledok potešil, keď ma už tak starostlivo študuješ.

Ingrid: Pozri, ja si s ľuďmi v triede nerozumiem. Nechápem ich a oni nechápu mňa ale napriek tomu si o niektorých myslím, že sú celkom milí.

Nela: V poslednej dobe neviem či sa mám smiať alebo plakať, keď vidím ľudí, s ktorými trávi čas Maja. Mám byť rada, že ma jej zbavili, keďže máva takmer rovnaké komentáre ako Klaudia, alebo byť nahnevaná, že vďaka nim za mnou príde iba, keď ma chce skritizovať?

Ingrid: To pre teba nie je nič netypické. Aké máš s nimi skúsenosti?

6. scéna: *Tretia spomienka. Nela je cez prestávku pri skupinke dievčat, medzi ktorými je aj Maja. Väčšinou sú nerozlučné. Vymýšľajú niečo spolu a nestarajú sa o to čo sa deje v triede. Jedna z nich (Táňa) tiež píše vlastné básničky.*

Táňa: Tak ako pokračuješ s príbehmi, Nela?

Nela: *(s úsmevom)* Pokračujem.

Táňa: Sú zvláštne. Ale páčia sa mi. Vždy v nich vidím niekoho koho poznám.

Nela: *(zaskočene)* Ehm...to je zámer *(silene sa usmeje)*.

Maja: Neline príbehy sú vždy smutné. Keby triedna posielala do súťaží tvoje básničky, možno by im to tam trochu osviežila.

Nela: *(uštipačne)* Nie sú smutné. Sú realistické. Neviem si vymyslieť fantastický svet. Aj to raz bude, neboj sa.

Táňa: Ja s tvojimi príbehmi problém nemám. To Klaudia a tá jej perepút. Vždy hovorí, že nevie načo to vlastne píšeš. Čo tým sleduješ?

Nela: Nesledujem tým nič. Aby si vedela, môj nápad nebol čítať ich pred triedou. Len zvyknem zapísať čo vidím. Skade inde mám čerpať inšpiráciu?

Maja: Och bože, veď ti Klaudia nikdy nič zlé nespravila.

Nela: *(s falošným úsmevom)* Čo ty vieš?

Maja: *(prevráti očami)*

Táňa: Kiežby aj mňa triedna niekedy zapojila do súťaže. Vieš, napísala som toho oveľa viac ako ty.

Nela: *(unavene)* O tom nepochybujem. Neviem, možno by si sa jej mohla spýtať...

7. scéna: *Do triedy vojde učiteľka a znemožní tak Ingrid niečo povedať. Vyzerá nahnevane. Všetci sedia v pozore a čakajú čo bude ďalej.*

Triedna učiteľka: Viete... ja nemám pocit, že nejakým spôsobom dospievate. Skôr, že vám stále viac a viac zašibáva. Ako chcete takto spolu vydržať ešte rok?

(Celá trieda na ňu dezorientovane pozerá.)

Triedna učiteľka: Nepozerajte tak na mňa. Ja viem ako to s vami je. Ohovárate sa, ako staré babky na trhu, riešite hlúposti ako deti v škôlke. Nemalo by to postupom času tak náhodou prestávať?

Jeden zo spolužiakov: A to vás ako napadlo, pani učiteľka?

Triedna učiteľka: *(pozrie sa naňho zabijáckym pohľadom)* Neprerušuj ma!

Ingrid: *(pošepká Nele)* No toto je zaujímavé.

Triedna učiteľka: Ingrid, nevyrušuj!

Nela: *(pošepky)* Je to zlé.

Ingrid: *(rovnako potichu jej odpovedá)* Prečo?

Nela: Zase raz som všetko pokazila. To čo píšem...

Ingrid: Prosím ťa. Tvoje príbehy sú extrémne. Nič z toho sa tu nikdy nestalo.

Triedna učiteľka: Ingrid, ty nevieš sedieť rovno ani dve minúty, však?

(Niekto sa potichu zasmieje.)

Triedna učiteľka: Vidieť to úplne jasne. Posledné týždne sa na vás všetci sťažujú. Vraj sa neviete ani podeliť do skupín na telesnej bez nejakých opletačiek.

Niekto zo spolužiakov: Ale to je blbosť, pani učiteľka!

(Všetci sa na neho výhražne pozerú.)

Klaudia: Ako ste prišli na to, že sa ohovárame?

Triedna učiteľka: Mimo toho, že to robia takmer všetci vo vašom veku? Tak, že keď to robíte, nielenže si to všimne vaša obeť ale aj všetci okolo a pokiaľ ide o vaše dôvody, smiala by som, keby to nebolo také smutné.

(Klaudia zabudne zatvoriť ústa. Upríe pohľad na Nelu.)

Triedna učiteľka: *(už o niečo pokojnejšie)* Len keby to bol najväčší problém. Ale kamaráti si nie sú schopní poradiť s úlohami a hádate sa kvôli tomu čo má kto oblečené.

Ingrid: Túto hodinu si vyhrala, Nela!

Triedna učiteľka: Ingrid, choď za dvere.

Ingrid: To nemyslíte vážne, veď ste pred chvíľou povedali, že sa správame ako deti v škôlke, či čo to bolo?

Triedna učiteľka: Von!

(Ingrid odíde.)

Triedna učiteľka: *(otvorí učebnicu)* Strana sto. A odporúčam vám rozmyslieť si čo budete robiť ďalej.

(Všetci zaskočene mlčia.)

8. scéna: Po hodine. Všetci sa cez prestávku živo zhovárajú o tom, čo sa stalo. Ingrid je už späť v triede a zamyslene kreslí karikatúru učiteľky.

Nela: Čo teraz spravím?

Ingrid: Mala by si niečo robiť?

Nela: Určite prišla na to, čím sa inšpirujem vo svojich príbehoch. Ved' tento rok ma ani nezapojila do súťaže.

Ingrid: *(zdvihne obočie)* To sú mi problémy.

Nela: Aby si vedela, ja som nikdy nechcela nikoho znemožniť. Vždy som ten príbeh vytvorila tak, aby to nevyzeralo, že im chcem tým niečo naznačiť. Ved' to predtým ani nikto nečítal. Bol to taký archív mojich myšlienok, aby som raz nevybuchla, keď zase bude niekto nad tebou ohýňať nos...

Ingrid: Dobre, dobre stop! Ja ten príbeh poznám. S Majou sme boli tvoje prvé čitateľky. A len čo učiteľka zistila, že tvoja tvorba má myšlienku tak z teba urobila triednu atrakciu. Ale teraz sa mi už spovedáš trochu zbytočne.

Nela: Všetci ma budú nenávidieť.

Ingrid: To nie je celkom tak. Oni ťa nechápu. Nechápu ani mňa a vlastne ani nikoho, kto niečo tvorí a rozvíja to. Pochybujem, že Klaudia prečítala v živote aspoň jednu knihu alebo mimo školskej exkurzie navštívila aspoň jedno múzeum. A ja len čakám, kedy na to prídeš sama.

Nela: Mohla si mi to povedať a nemusela by som zbytočne spomínať ako na nejakom pohrebe.

Ingrid: Lenže to by nebolo také zaujímavé. Chcela som ti ešte dať popremýšľať nad tým, či sa nechceš kamarátiť s niekým z chalanov, ale to je pritiahnuté za vlasy ešte aj na mňa. Jediné dobré čo za posledný rok urobili je, že Peter sa dal dokopy s Laurou, pretože obaja boli vždy

odporní k ostatným a teraz sa aspoň starajú o seba navzájom a nie o ostatných...

Nela: Mohli by sme sa vrátiť k veci?

Ingrid: Nie, to ty rozhodne nepotrebuješ. Mohla by si byť skôr rada, že triedna preslávila tvoje príbehy a že sa vďaka nim dozvedela ako to tu funguje. Inak by som počúvala trápne poznámky ešte...veľmi dlho. Zachránila si všetkých nepopulárnych chudákov spod Klaudiinej nadvlády.

Nela: Problém je, že sa v tom nájdu ľudia, ktorých som nikdy ani neznamenala a tí ktorí sa tam vyskytli nie.

Ingrid: Ale choď. Možno sme najhorší kolektív z ročníka ale určite nie najsprostejší. Všetci na to prišli už dávno a určite nikto nechcel, aby sa niekto dozvedel o tom čo stvárajú. Ty pôjdeš na novú školu, možno budeš mať veľa kamarátov, ale na nich si triedna bude nasledujúci rok dávať pozor.

Nela: Áno, to je na tom to dobré. Doteraz si vždy totiž všetko odniesli moji kamaráti.

Ingrid: Nemáš ich až tak veľa...

(Zazvoní na hodinu.)

9. scéna: Nela odchádza poobede zo školy. Za ňou sa náhli Eva.

Eva: Hej! Počkaj na mňa.

Nela: Nemám práve zhovorčivú náladu.

Eva: Minútka ťa nezabije. Neušlo mi, že nevyzeráš nadšene?

Nela: Ako inak. Všetko som pokazila.

Eva: Nemyslím si.

Nela: Ako to? Znemožnila som tvoju kamarátku.

Eva: *(mávnú rukou)* Aj tak si vyzerala, že o tom odjakživa túžiš. Mala by si vedieť, že Klaudia je síce moja kamarátka a je s ňou fakt sranda ale tiež občas nesúhlasím s tým čo robí. Akurát je strašne blbá, keď všetko neprebíha podľa jej predstáv, preto sa nikto nikdy neodváži jej povedať, že s ňou nesúhlasí. Ich to určite raz prejde. Napokon, už nemajú veľa času sa udobriť.

Nela: Je možné, že si ma ešte neznenávidela.

Eva: Prečo by som mala? Síce veľmi nemusím našu triednu a do tvojich príbehov sa neviem vžiť ale nemala by si sa hanbiť za to čo píšeš. Bude ťa to brzdiť.

Nela: Tak ďakujem.

Eva: To nestojí za reč. A okrem toho si nemyslím, že triedna to zistila iba z tých tvojich rozprávok. O našej triede klebetí kopa učiteľov a nie sú to veľmi pekné veci.

Nela: *(nedokáže tomu uveriť)* Takže, chyba nie je vo mne. Len sa sem nehodím.

Eva: *(prekvapene na ňu pozrie)* A na to si prišla teraz, hej?

Nela: No vlastne mi to Ingrid tlčie do hlavy odjakživa. Ale ľudia jej moc neveria, tak preto...

(Eva sa pobavene rozosmeje.)

10. scéna: Koniec školského roka. Nela, Ingrid a Maja stoja v skupinke pred školou a lúčia sa.

Maja: Čo budeš na tej novej škole vlastne robiť?

Nela: *(so smiechom)* Pravdepodobne sa učiť. Alebo ako si to myslela?

Ingrid: Možno by si mohla zase skúsiť recitačné súťaže.

Maja: Nie! Len to nie! Počúvať ťa bolo strašné.

Nela: Áno, ale prestala som s tým. Akurát ty... ty budeš ľudí demotivovať už asi navždy.

Maja: Prepáč. No tak nech sa darí. Príd' nás niekedy pozrieť.

Nela: To určite. Klaudia by ma zožrala. Radšej sa stretnime mimo školy.

(Ingrid sa rozosmeje.)

Ingrid: Asi mi uniklo kedy si začala pozitívne uvažovať.

Nela: Ja vlastne neviem. Prišlo to nejako samo. *(obzrie sa za Evou, ktorá sa práve lúči s niekým z Klaudiinej skupinky).*

Maja: Bude to znieť odo mňa divne, ale budeš mi chýbať.

Nela: Neboj sa, to ťa prejde. Máš sa tu s kým baviť.

Maja: Celkom ľutujem, že som ťa ignorovala celý polrok.

Ingrid: *(zatvári sa vydesene)* Len neľutuj! Dopadne to s tebou zle!

(Všetky tri sa usmejú a pomaly odchádzajú zo školy.)